

מתורתו של צדיק אביך יעקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת הש"ת שגלקטו מכל ספריו הק'

פרשת תצוה ה'תשפ"ג

חמשה מיני דיבור

נמצינו למדין, דבברים בטלים אית בהו אסורא. ולשון הרע ונגלות הפה אכא כרת, כמו שאמר דוד המלך עליו השלום (תהלים יב ד) 'כרת ה' כל שפתי חלקות לשון מדברת גדולות' (ערכין טו). באמת, לשא ולתן הרשות בידו. ולהוכיח את העם ולדבר להם דברי מוסר מצוה בידו. וללמד ולהתפלל זהו עקר ביאת האדם לעולם:

שתוקה שוה זהב

זהו כונת הפסוק, ועשו את האפד, אפד גימטריא פה', ובא להזהיר שישמרו את הפה שמירה כראוי. והשמירה היא שירבה בשתיקה, וזהו שנקאמר זהב, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, אם דבור כסף, שתיקה זהב:

רמז לחמשה מיני דיבור

תכלת וארגמן, לרמז מה שכתבנו דברים שישתק בהם ודברים שיצטרך בהם, והם רמזים בראשי תבות ארגמן, אסור רשות גמר מצוה נכרת. וזה פרושם: אסור, הם דברים בטלים שאסור להתעסק בהם, שהרי כתוב 'דברת בס' ולא בדברים בטלים, ואכא אסורא. רשות, הם דברי משיא ומתן, שהרשות בידו לדבר בעסקי משיא ומתן כדי להחיות את נפשו. גמר, הוא ללמד תורה. מצוה, הוא להוכיח לעם ולדבר דברי מוסר וכיוצא. נכרת, אם מדבר לשון הרע ונגלות הפה, ונכרת האיש ההוא. וזהו שאמר תכלת וארגמן, דהינן, תכלית הפה ועקרו הוא לשמר מה שרמזו בארגמן, וזהו מן האסור וישמר לקיים המתן:

גם דברים המותרים צריך לרבר בענוה

תולעת שני, בא לרמז, דאף על פי שהתרגו לפה שני ענינים, האחד לשא ולתן, והשני לעסק בדברי תורה, מכל מקום בעינן שיהיו דבריו בענוה ובשפלות, וזהו תולעת שני, שיהיה נמוך וענו כתולעת. ושני, אל תקרי 'שני אלא 'שני', לרמז שיהיה ענו בשני ענינים אלה, במשיא ובמתן ובדברי תורה, שאף בדברי תורה צריך ענוה ושפלות, כמו שנקאמר (קהלת ט ז) 'דברי חכמים בנחת נשמעים' (רמב"ם דעות פ"ב ה"ה, עירובין יג):

יזהר מלפגום בשמות הקודש הרמזיים בפה

ושש משזו, בא לרמז, דמצינו הפה נקרא שלשה שמות: פה, לשון, שפה. וכל אחד מהם רמזו שתי פעמים בשמות הקדש, פה גימטריא ס"ג וכ"ב אותיות. עוד, גימטריא פה' עם הכולל 'אלקים'. לשון גימטריא 'שכינה' עם הכולל,

מידת הענוה בקדושה

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלת נר תמיד (שמות כו כ). 'שמן זית זך' ראשי תבות גימטריא 'שדל', זך כתית למאור' סופי תבות 'כתר'. לרמז מה שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין קיא): על פסוק (ישעיה כח ה) 'ביום ההוא יהיה ה' צבאות לעטרת צבי ולצפירת תפארה, יכול לכל, תלמוד לומר (שם) 'לשאור עמו', למי שמששים עצמו כשירים. ודרשו דעתיד הקדוש ברוך הוא להיות כתר ועטרה בראש הצדיקים הענוים, דאין לה מדה מעלה יותר מסדת הענוה (ע"ז כ). באמת, צריך לשתף עמה שמירת הברית כראוי: וזהו הרמז, 'שמן זית זך' ראשי תבות 'שדל', לרמז על שמירת הברית הרמז בו 'שדל'. 'זך כתית למאור' סופי תבות 'כתר', לרמז דמי שמששים עצמו כפזיתים שהם כתושים לכל, כך יהיה ענו לכל, שהכל יהיו דשים עליו, לזה עתיד הקדוש ברוך הוא להיות כתר ועטרה, ובלבד שיהיה שומר הברית:

(פיתוחי חותם פרשת תצוה)

שמירת הפה כהלכה

ועשו את האפד זהב תכלת וארגמן תולעת שני ושש משזו מעשה חשב. שתי כתפות חברת וגו' וחשב אפדתו אשר עליו וגו' (שמות כח ה-ח). אפשר לרמז הפסוקים האלה על הפה, דצריך האדם לשמרו שמירה גדולה, כמו שאמר דוד המלך עליו השלום (תהלים לד יג-יד) 'מי האיש החפץ חיים אהב ימים לראות טוב, נצר לשונך מרע וגו', הרי ראיה דחיי האדם תלויים בפיו (ע"ז ט: ויק"ד טו ב). וכן אמר שלמה המלך עליו השלום (קהלת ו ז) 'כל עמל האדם לפיהו'. וכל החכמים, ראשונים ואחרונים, מזהירים ומוכיחים על הפה, והתנא אמר (אבות פ"א מ"ז) לא מצאתי לגוף טוב אלא שתיקה, ועוד אמר (שם פ"ג מ"א) סג לחכמה שתיקה. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (כד הקמח ערך רשות ז) אם דבור כסף, שתיקה זהב. כי לא נברא האדם כי אם לעסק בתורה (סנהדרין צט:). ועל זה אמרו רבותינו זכרונם לברכה (יוטא ט:). השוש שיתחת חליו עובר בעשה, שנקאמר (דברים ו ז) 'דברת בס' ולא בדברים בטלים. וכמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (חולין פט). על פסוק (תהלים נח ב) 'האמנם אלם צדק תדברון, לא נברא האדם אלא להיות אלם, יכול אפלו בדברי תורה כן, תלמוד לומר 'צדק תדברון':

חידה שבועית:

מה אומר רבינו מה הוא עקר ביאת האדם לעולם? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתומצתת).

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מודיעת וטלפון

למייל: 0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביר יעקב'

שם הזוכה בסידור לשחדיית מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת לך לך:
ה' זלמן ברוך שאהן
משכונת רמות ג' ירושלים.

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מרן ה'אביר יעקב' זי"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור לשחדיית מתיבתא בהוצאת "עוז והדר".

